

STIFTELSEN

FESTSPILLENE I BERGEN

REGNSKAP MED NOTER

2009

STIFTELSEN FESTSPILLENE I BERGEN

STYRETS BERETNING FOR ÅRET 2009

Styret for Festspillene i Bergen legger herved frem årsmelding for 2009. De 57. Festspillene i Bergen ble arrangert i perioden 20. mai - 3. juni hvor det ble avviklet 151 arrangementer.

Styrets beretning

De 57. Festspillene i Bergen (20. mai – 3. juni) presenterte 87 ulike konserter, teater-, dans- og operaoppsetninger, noe som utgjorde totalt 151 arrangement. 18 oppsetninger var gratis. I tillegg kommer 34 Stikk-innom konserter i samarbeid med Griegakademiet (UiB), festspillutstillingen i Kunsthallen og arrangementene under Festspillenes uteprogram. Festspillene i Bergen har i 2009 styrket sin posisjon, både i det nasjonale og internasjonale kulturlandskapet. Publikumsoppslutningen var høyere enn året før og det var en markant økning i billettinntektene på ca 25 prosent. Den internasjonale interessen for Festspillene har vært jevnt økende de siste årene, men aldri før har så mange utenlandske journalister tatt veien til Festspillene som i 2009 – over 60 dekket festivalen internasjonalt. «Festspillene i Bergen sender sterke signaler til de etablerte kunstsentrene i det gamle Europa. Det nye kommer mer en noensinne fra periferien» skrev Frankfurter Allgemeine Zeitung.

Festspillenes oppdrag er å skape kunst som setter spor. Festspillene skal engasjere. I 2009 skapte programmet debatt og vakte sterke reaksjoner, både positive og negative. Dette ble grundig behandlet i Festspillenes organer med utgangspunkt i Festspillenes strategi.

Å satse på nye krefter og skape egne produksjoner er svært viktig i forhold til Festspillenes ambisjoner om å bidra til utviklingen av kunstfeltet og for å få internasjonalt gjennomslag. Festspillene må finne sin unike plass i festivallandskapet og tilby noe som ikke allerede er vist andre steder. Med egne produksjoner som *Sounds like you*, *Vildanden* og *Elephant Stories*, omfattende satsing på unge talenter og ikke minst en bred presentasjon av kunstnere med lokal forankring, fikk Festspillene også i 2009 vist frem sin egenart og funksjon som møteplass.

Jon Fosses 50 års dag ble markert med en rekke arrangement og tiltrakk seg mange europeiske fagfolk. Under et to dagers seminar møttes fremtredende regissører, dramaturger og forskere til samtaler om Fosses dramatikk

Økningen i billettinntekter skyldes i hovedsak gjestespillet *Tolvskillingsoperaen* med Berliner Ensemblet og konserten med Sissel Kyrkjebø og Bryn Terfel i Nygårdsparken. Robert Wilsons oppsetning av Brecht og Weills klassiker var en av de største publikumssuksesser i 2009, men også flere konserter som dem med Leif Ove Andsnes og Det Norske Solistkor var utsolgt. 2600 publikummere hadde funnet veien til konserten i Nygårdsparken, men dette var færre enn man hadde forventet. Denne satsingen medførte også at Festspillene for første gang på flere år, ender opp med et underskudd.

Virksomhetens art og hvor denne drives fra. Festspillene i Bergen er en ren *non profit* stiftelse hvis formål er at man hvert år organiserer kunstneriske arrangement på et høyt nasjonalt og internasjonalt nivå. Arrangementene skal vise de beste norske og internasjonale kunstfrembringelser innenfor musikk og sceniske produksjoner.

Virksomheten drives fra våre lokaler i Bergen sentrum - Vågsallmenning 1.

Fortsatt drift

Forutsetningene for fortsatt drift er til stede og årsregnskapet er satt opp under denne forutsetning. Det økonomiske resultatet viser et *underskudd* på kr. 457.841 (mot et *overskudd* på kr. 785.988 i 2008). Årets resultat tilføres Festspillenes egenkapital som etter dette er kr.3.433.321 (kr. 3.891.162).

Utvikling i resultater - økonomi

Styret ønsker på sikt å styrke egenkapitalen i Festspillene – noe som har vært trenden de senere årene. Egenkapitalen på sitt laveste nede i kr. 707.000 i 2004 mot kr. 3.891.162 i 2008. Årets underskudd er et brudd i de senere års egenkapitalutvikling men dog innenfor en akseptabel grense. Korrigert for årets resultat er egenkapitalen pr. 31.12.2009 **kr. 3.433.321** som fortsatt er godt over nivået i 2004.

Miljø - organisasjon

Arbeidsmiljøet anses som godt. Festspillene i Bergen hadde i løpet av 2009 kostnader knyttet til 12,0 (12,8) årsverk i faste stillinger. I organisasjonen er det for 2009 registrert et sykefravær på 3,9 % (3,3 %). Av det samlede antall årsverk utgjør 50,2 % (50,0%) kvinner. I Festspillenes ledelse er det 2 kvinner og 3 menn.

Festspillenes virksomhet forurensrer ikke det ytre miljø.

Styret for Festspillene i Bergen består av:

Statens representanter:

Pål W. Lorentzen, styrets leder
Anne Gine Hestetun

Bergen Kommunes representant

Herman Friele

Hordaland Fylkeskommunes representant

Mona Røsvik Strømme

Representantskapets representanter

Morten Molden
Guri Heftye

Ansattes representant

Møyfrid B. Fuglestad

Vararepresentanter:

Statens vararepresentanter

Arild Sondre Sekse
Line Sandsmark

Bergen Kommunes vararepresentant

Hilde Onarheim

Hordaland Fylkeskommunes vararepresentant

Georg Indrevik

Representantskapets vararepresentanter

Torill Tarlebø Wergeland
Marte Røv

Ansattes vararepresentant:

Nina Lauvsnes

Bergen, 16. februar 2010

I styret for Festspillene i Bergen

Pål W. Lorentzen
Styrets leder

Mona Røsvik Strømme
Styremedlem

Møyrid B. Fuglestad
Ansattrepresentant - styremedlem

Per Boye Hansen
Festspilldirektør

Herman Friele
Styrets nestleder

Guri Heftye
Styremedlem

Tom Nymark
Økonomidirektør

Anne Gine Hestetun
Styremedlem

Morten Molden
Styremedlem

Stiftelsen Festspillene i Bergen

Resultatregnskap

NOTER	DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	2009	2008
	Billettinntekter	7.467.155	5.973.833
4	Andre egeninntekter	18.197.619	13.423.420
3	Offentlige bevilgninger	<u>28.374.000</u>	<u>25.893.000</u>
	Sum driftsinntekter	<u>54.038.773</u>	<u>45.290.253</u>
5	Programkostnader	39.642.799	30.146.279
5	Lønnskostnader m.m.	10.160.562	10.417.600
5	Andre administrasjonskostnader	4.385.477	4.119.629
1	Ordinære avskrivninger	<u>647.887</u>	<u>607.270</u>
	Sum driftskostnader	<u>54.836.725</u>	<u>45.290.778</u>
	Driftsresultat	<u>-797.951</u>	<u>-525</u>
	FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER		
	Finansinntekter	496.778	842.816
	Finanskostnader	<u>-156.668</u>	<u>-56.303</u>
	Resultat av finansposter	<u>340.110</u>	<u>786.513</u>
	Årsresultat	<u>-457.841</u>	<u>785.988</u>
	OVERFØRINGER		
	Overført til annen egenkapital	0	-785.988
	Overført fra annen egenkapital	<u>457.841</u>	<u>0</u>
	Sum overføringer	<u>-457.841</u>	<u>785.988</u>

STIFTELSEN FESTSPILLENE I BERGEN

Balanse pr. 31. desember

NOTER	EIENDELER	2009	2008
	<u>Anleggsmidler</u>		
	Varige driftsmidler		
1, 8	Boligeiendom	4 631 498	4 614 048
1	Inventar	279 760	255 048
1	Datautstyr	626 740	514 272
1	Bannere	221 494	268 256
	Sum varige driftsmidler	<u>5 759 491</u>	<u>5 651 624</u>
	Finansielle anleggsmidler		
	Investering i aksjer og andeler	14 000	14 000
	Sum finansielle anleggsmidler	<u>14 000</u>	<u>14 000</u>
	Sum anleggsmidler	<u>5 773 491</u>	<u>5 665 624</u>
	<u>Omløpsmidler</u>		
	Fordringer		
	Fordringer	1 466 539	100 612
	Forskuddsbetalte kostnader	774 814	1 193 531
	Sum fordringer	<u>2 241 353</u>	<u>1 294 143</u>
2, 8	Bankinnskudd, kontanter o.l.	<u>1 196 583</u>	<u>5 411 728</u>
	Sum omløpsmidler	<u>3 437 936</u>	<u>6 705 871</u>
	SUM EIENDELER	<u>9 211 427</u>	<u>12 371 496</u>

STIFTELSEN FESTSPILLENE I BERGEN

Balanse pr. 31. desember

NOTER	EGENKAPITAL OG GJELD	2009	2008
	Egenkapital		
	Innskutt egenkapital		
	Stiftelseskapital	450 000	450 000
	Sum innskutt egenkapital	<u>450 000</u>	<u>450 000</u>
	Opptjent egenkapital		
	Annen egenkapital	2 983 321	3 441 162
	Sum opptjent egenkapital	<u>2 983 321</u>	<u>3 441 162</u>
6	Sum egenkapital	<u>3 433 321</u>	<u>3 891 162</u>
	Gjeld		
	Avsetning for forpliktelser		
7, 8	Pensjonsforpliktelser	1 502 502	1 212 255
	Sum avsetning for forpliktelser	<u>1 502 502</u>	<u>1 212 255</u>
	Kortsiktig gjeld		
8	Gjeld til kredittinstitusjoner	478 305	
	Leverandørgjeld	1 549 646	1 025 801
	Skyldig offentlige avgifter	987 419	934 437
	Annen kortsiktig gjeld	1 260 234	5 307 841
	Sum kortsiktig gjeld	<u>4 275 604</u>	<u>7 268 079</u>
	Sum gjeld	<u>5 778 106</u>	<u>8 480 334</u>
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	<u>9 211 427</u>	<u>12 371 496</u>

Bergen 16. februar 2010

Pål W. Lorentzen
Styrets leder

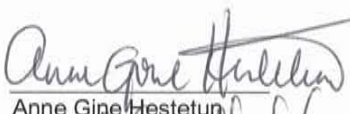
Mona Røsvik Strømme
Styremedlem

Mayrind B. Fuglestad
Ansatt representant

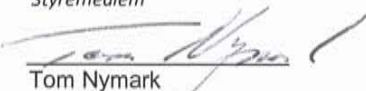

Herman Friele
Styrets nestleder

Guri Heftye
Styremedlem

Per Boye Hansen
Festspilldirektør

Anne Gine Hestetun
Styremedlem

Morten Molden
Styremedlem

Tom Nymark
Økonomidirektør

Stiftelsen Festspillene i Bergen

Noter til regnskap 2009

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, med fradrag for planmessige avskrivninger. Dersom gjenvinnbart beløp av anleggsmidler er lavere enn bokført verdi og verdifallet forventes ikke å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Andre aksjer og andeler klassifisert som anleggsmidler

Aksjer og investeringer er vurdert etter kostmetoden. Investeringene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Mottatt utbytte fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd, kontanter ol. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner

Ved regnskapsføring av pensjon som er ytelsesplan, kostnadsføres forpliktelsen over opptjeningstiden i henhold til planens opptjeningsformel. Allokeringmetode tilsvarer planens opptjeningsformel med mindre det vesentlige av opptjeningen skjer mot slutten av opptjeningsperioden. Lineær opptjening legges da til grunn.

Estimatavvik og virkningen av endrede forutsetninger amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene (korridor). Virkningen av planendringer med tilbakevirkende kraft som ikke er betinget av fremtidig ansettelse, innregnes i resultatregnskapet umiddelbart. Planendringer med tilbakevirkende kraft som er betinget av fremtidig ansettelse, fordeles lineært over tiden frem til ytelsen ikke lenger er betinget av fremtidig ansettelse.

Netto pensjonsforpliktelse er differansen mellom nåverdien av pensjonsforpliktelsene og verdien av pensjonsmidler som er avsatt for betaling av ytelsene. Pensjonsmidlene vurderes til virkelig verdi. Måling av pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler gjennomføres på balansedagen. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene, og er beregnet av netto faktisk underfinansiering. AFP-forpliktelser innenfor LO/NHO-ordningen er en flerforetaksordning, som anses å være innskuddsbasert.

Stiftelsen Festspillene i Bergen

Noter til regnskap 2009

Regnskapsprinsipper fortsetter

Inntekter

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesten ytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. Prosjektkostnader vedrørende 2010 er periodisert til 2010. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der det er aktuelt.

Offentlige tilskudd

Mottatte driftstilskudd er ført brutto og periodiseres sammen med de kostnader tilskuddet er ment å dekke.

Note 1 – Varige driftsmidler

	Data/kontor maskiner	Inventar	Bannere	Leilighet	Sum
Anskaffelseskost pr. 1.1.	1.930.325	951.786	981.108	4.614.048	8.477.267
Tilgang i året	463.257	144.148	130.900	17.450	755.755
Avgang til anskaffelseskost	0	0	0	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	2.393.582	1.095.934	1.112.008	4.631.498	9.233.022
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 1.1.	1.416.053	696.738	712.852	0	2.825.643
Årets avskrivninger	350.789	119.437	177.662	0	647.888
Akkum. av- og nedskrivninger pr. 31.12.	1.766.842	816.175	890.514	0	3.473.531
Bokført verdi pr. 31.12.	626.740	279.759	221.494	4.631.498	5.759.491
Prosent for ordinære avskrivninger	33 %	33 %	33 %	0 %	

Festspillene leier kontorlokaler. Årlig leiekostnad utgjør kr 1.296.140. Leiekontrakten løper til 31. august 2011 med rett til 5 års fornyelse.

Note 2 – Bankinnskudd

I posten bankinnskudd, kontanter o.l. inngår bundne skattetreksmidler med kr 616.082. Beløpet dekker skyldig skattetrekk pr. 31.12.

I posten bankinnskudd o.l. inngår bundne midler pantsatt for usikret pensjonsordning med kr 163.868.

Stiftelsen Festspillene i Bergen

Noter til regnskap 2009

Note 3 – Offentlige bevilgninger

	2009	2008
Statlig tilskudd	17.030.000	15.530.000
Kommunalt tilskudd	7.569.000	6.921.000
Fylkeskommunalt tilskudd	3.775.000	3.442.000
Totalt	<u>28.374.000</u>	<u>25.893.000</u>

Note 4 – Andre egeninntekter

	2009	2008
Sponsorinntekter og programstøtte	12.886.798	11.272.489
Salgs- og annonseinntekter	185.904	16.442
Inntekter fra TV og radio	270.000	150.000
Barteravtaler	1.177.202	1.303.946
Private fond og gaver	3.640.010	613.590
Andre inntekter	37.705	66.953
Totalt	<u>18.197.618</u>	<u>13.423.420</u>

Note 5 – Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnad	2009	2008
Lønn og feriepenger	7 389 515	7 173 522
Arbeidsgiveravgift	1 233 816	1 232 270
Styrehonorar	206 000	224 000
Pensjonskostnader	1 134 165	1 336 433
Andre ytelser	197 065	451 376
Sum	<u>10 160 562</u>	<u>10 417 600</u>
		0
Gjennomsnittlig antall årsverk	<u>12</u>	<u>13</u>

Lønnskostnader inkludert i programkostnader:

Lønn og feriepenger	3 149 668	1 435 973
Arbeidsgiveravgift	421 811	199 843
Sum	<u>3 571 479</u>	<u>1 635 816</u>

Stiftelsen Festspillene i Bergen

Noter til regnskap 2009

Note 5 fortsetter

Ytelser til ledende personer	Daglig leder	Styret
Lønn/honorar	1.500.216	206.000
Annen godtgjørelse	26.536	0

Daglig leder er tilknyttet stiftelsens sikrede og usikrede pensjonsordninger.

Daglig leder har avtale om ett års etterlønn som trer i kraft dersom han blir stående i stillingen ut juli 2015. Ved tidligere fratreden foreligger ingen rett til etterlønn.

Revisor

Godtgjørelse til Deloitte AS og samarbeidende selskaper for revisjon og tjenester er i 2009 kostnadsført med kr 140 840.

Note 6 – Egenkapital

	Grunnkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2008	450.000	3.441.162	3.891.162
<i>Årets endring i egenkapital</i>			
Årets resultat		-457.841	-457.841
Egenkapital 31.12.2009	450.000	2.983.321	3.433.321

Note 7 – Pensjonskostnader, -midler og –forpliktelser

Foretaket er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon, og har pensjonsordning som tilfredsstillende kravene i denne loven.

Stiftelsen har foretakspensjonsordning i livsforsikringsselskap for sine ansatte. Ordningen gir rett til fremtidige definerte ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Full alderspensjon utgjør tilnærmet 66 % av pensjonsgrunnlaget (begrenset til 12G), og ordningen er tilknyttet uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Pensjonsalderen er 67 år. Selskapet har styringsrett til å foreta endringer i foretakspensjonsordningen. Denne ordningen er sikret

Stiftelsen har hatt en pensjonsordning for ansatte med lønn over 12G, og denne ordningen ble avviklet 31.12.2006. Fra 1.1.2007 har stiftelsen valgt å videreføre alderspensjonselementet for lønn over 12G over driften. Ordningen er usikret.

Stiftelsen er også tilsluttet ordningen om Avtalefestet Førtdispensjon (AFP) fra 62 til 67 år. Denne ordningen er usikret og dekkes over driften.

Stiftelsen Festspillene i Bergen

Noter til regnskap 2009

Note 7 fortsetter

Pensjonsordningen omfatter	Ansatte	Pensjonister
Ytelsesbasert ordning	13	0
AFP	13	1
Usikret ordning	2	0

Alle pensjonsordningene er behandlet etter Norsk RegnskapsStandard for pensjonskostnader. Når uamortiserte estimatavvik overstiger 10 % av det høyeste av beregnede pensjonsforpliktelse inklusiv arbeidsgiveravgift og pensjonsmidler, amortiseres det overskytende over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

	Sikret ordning		Usikret ordning	
	2009	2008	2009	2008
Nåverdi av årets pensjonsordning	739.100	697.515	166.898	124.949
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	175.755	130.418	18.862	8.660
Avkastning på pensjonsmidler	-159.330	-107.199	0	0
Resultatført planendring (avkortning)	45.715	33.211	0	0
Resultatført estimatavvik	0	0	3.118	1.225
Periodisert arbeidsgiveravgift	<u>106.529</u>	<u>101.623</u>	<u>26.192</u>	<u>18.839</u>
Netto pensjonskostnader	<u>907.769</u>	<u>855.568</u>	<u>215.070</u>	<u>153.673</u>
Beregnete pensjonsforpliktelser	-3.555.130	-3.030.254	-466.218	-326.990
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	2.921.124	2.235.683	0	0
Arbeidsgiveravgift	-89.395	-112.035	-65.737	-46.106
Ikke resultatført estimatavvik	<u>-286.354</u>	<u>-23.903</u>	<u>39.209</u>	<u>91.349</u>
Netto pensjonsmidler/ forpliktelser	<u>-1.009.755</u>	<u>-930.509</u>	<u>-492.746</u>	<u>-281.747</u>

Økonomiske forutsetninger:	2009	2008
Diskonteringsrente	5,80 %	5,50 %
Lønnsvekst	4,50 %	4,50 %
Regulering opptjent pensjon folketrygde	4,25 %	4,25 %
Regulering pensjoner under utbetaling	2,00 %	2,00 %
Forventet avkastning på fondsmidler	6,30 %	5,75 %
Tariff	K2005/KU	K2005/KU
Uttakstilbøyelighet AFP	5,00 %	5,00 %
Frivillig avgang	0 - 8 %	0 - 8 %

Stiftelsen Festspillene i Bergen

Noter til regnskap 2009

Note 8 – Pantstillelser

Det foreligger panteobligasjon på kr 3 mill. i fast eiendom, stilt som sikkerhet for trekkrettigheter på kassakreditt. Pr. 31.12.2009 er det trukket kr 478.305 på konto.

Bankinnskudd er stilt i pant med kr 163 868 for usikret pensjonsordning knyttet til lønn over 12G, se note 7.

Bokført verdi av pantstilte eiendeler:	2009	2008
Fast eiendom	4.631.498	4.614.048
Bankinnskudd	<u>163.868</u>	<u>162.845</u>
Sum	<u>4.795.366</u>	<u>4.776.893</u>
Bokført verdi pantesikret gjeld	<u>478.305</u>	<u>0</u>
Bokført verdi pantesikret pensjonsordning	<u>503.000</u>	<u>295.827</u>